

N:o 29.

Ank. till Riksd. kansli den 11 maj 1908, kl. 5 e. m.

Betänkande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper.

(1: A.)

I Kungl. Maj:ts proposition n:o 152, som hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bifogadt förslag till förordning angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper.

Detta förslag kan i stort sedt sägas ansluta sig till de grunder, som Riksdagen i skrifvelse den 23 maj 1906 angifvit såsom lämpade för en fondaffärsskatt. Visserligen är det i förslaget införda begreppet fondpapper eller de värdepapper, hvilkas öfverlåtande skulle medföra stämpelplikt, betydligt mera omfattande än hvad år 1906 tänktes skola utgöra föremål för en dylik skatt. Bland fondpapperen ingå nämligen, utom aktier och banklotter, jämväl obligationer. Emot en dylik utsträckning af skattskyldigheten har utskottet emellertid så mycket mindre att erinra, som en sådan utsträckning står i full öfverensstämmelse med skattens karaktär af skatt å det rörliga fonderade kapitalet. Tvärtom skulle utskottet, på sätt utskottet nedan vidare utvecklar, vilja ifsågasätta, huruvida icke skattens räckvidd borde än mer utvidgas.

Stämpelskatten — öfverlåtelsestämpeln — skall utgå vid köp i förhållande till köpeskillingen samt vid byte efter det vid tiden för bytesaftalet i allmänhet gällande värdet å de öfverlåtna fondpapperen. Beträffande denna anordning finnes visserligen ej något att erinra vid köp af obligationer. Enligt här i riket rådande praxis ingår ej i köpeskil-

lingen för obligation ersättning för upplupen, men icke betald ränta. Likviden i detta afseende uträknas efter fullt objektiva grunder särskildt för sig och det räntebelopp, som enligt denna likvid skall af köparen till säljaren utgifvas, kan och bör ej på något sätt inverka på beräkningen af stämpelbeloppet vid obligationens öfverlåtande. I fråga om utdelning å aktier borde förhållandet vara enahanda, i det att en förväntad utdelning, som ju höjer priset på aktien, rätteligen ej heller skulle läggas till grund för stämpelplikten. Såsom i statsrådsprotokollet angifvits, kan en dylik oegentlighet, som i allt fall är af jämförelsevis liten betydelse, svårligen undvikas. En särskild uträkning af det belopp, hvarmed den förväntade utdelningen ingår i köpeskillingen för aktien, låter sig näppeligen göra.

Rörande den föreslagna skattens anordning i öfrigt må erinras, hurusom skatten, hvilken utgöres i form af dubbla beläggningsstämplar, lägges å en afräkningsnota, hvaraf köpare och säljare bekomma hvar sitt exemplar. Skatten kan sägas utgå med fullt stämpelbelopp vid direkt öfverlåtelse från säljare till köpare samt med två halfva stämpelbelopp, då öfverlåtelsen sönderfaller i två transaktioner, d. v. s. då en kommissionär inträder mellan säljare och köpare. Transaktionen mellan säljaren och kommissionären drager ena hälften af stämpelbeloppet och transaktionen mellan kommissionären och köparen drager andra hälften. Skulle åter flera kommissionärer inträda såsom mellanhänder i öfverlåtelsen, blir transaktionen mellan kommissionärerna (d. v. s. sådana kommissionärer, som tillika äro fondhåndlare) skattefri. Om öfverlåtelsestämpeln ock kan i viss mån tjäna till hämsko på de alltför talrikt förekommande osunda aktieaffärerna, skulle det dock icke stå i god öfverensstämmelse med stämpelns natur af skatt å kapitalet, att densamma träffade andra transaktioner än sådana, där kapital visades eller den ene kontrahenten, såsom vid terminsspekulationer, åtminstone formellt måste anses hafva köpt eller sålt omhandlade fondpapper.

Kungl. Maj:ts förslag har bevillningsutskottet i hufvudsak kunnat lämna utan erinran.

Mot skattens egentliga anordning har utskottet sålunda icke haft något att anmärka, om icke dit bör räknas en i så måtto föreslagen förändrad affattning af afräkningsnotablankettböckerna, att hvarje blankett bör innehålla, förutom de föreslagna två afräkningsnotorna, en talong. Sistnämnda anordning har sin betydelse vid den egentliga förmedlingen af fondaffärer. Förmedlaren behåller nämligen icke något exemplar af afräkningsnotan, men skulle, genom införande af talong, å denna kunna

göra anteckning om hvarje särskild affär, en anteckning, som enligt Kungl. Maj:ts förslag eljest skulle återfinnas allenast i förmedlarens handelsböcker.

I detta sammanhang har utskottet föreslagit, att formulär till blanketter måtte utfärdas af Kungl. Maj:t, ett formulär, som lärer komma att vid utfärdandet af en författning i ämnet åtfölja författningen såsom bilaga. Och synes det utskottet tillika lämpligt, att efter sådant formulär upprättade blankettböcker varda för fondhandlare och allmänhet utan svårighet tillgängliga.

Vidkommande kontrollföreskrifterna har utskottet, såsom framgår af den föreslagna förändrade lydelsen af 11 § i författningsförslaget, velat inskränka tillsyningsmans granskningsrätt till fondhandlares blankettböcker samt andra handlingar och räkenskaper, såvidt de angå *fondhandlarens handel med fondpapper*. Det kungl. förslaget, enligt hvilket fondhandlare skulle vara skyldig att utan undantag för granskning förete sina räkenskaper och handlingar, synes utskottet vara mera omfattande än ur kontrollsynpunkt är nödigt. Vidare har utskottet, likaledes i 11 §, infört stadgande om tillsyningsmans tystnadsplikt med afseende å hvad han vid granskning af fondhandlares räkenskaper inhämtat och om ansvar för brott däremot. Från sagda tystnadsplikt har emellertid undantag måst göras. Att denna tystnadsplikt icke bör utesluta möjlighet för tillsyningsman att anmäla fondhandlare till åtal för bristande stämpelbeläggning af afräkningsnota m. m. eller att vid domstol bidra till utredning af mål af ifrågavarande beskaffenhet, är ju helt naturligt. Men tillika synes det utskottet erforderligt, att tillsyningsman berättigas lämna annan tillsyningsman upplysningar, hvaraf denne för fullgörande af sitt uppdrag kan vara i behof. Det får nämligen icke förbises, att en och samma affär i fondpapper, såsom dessa affärer numera utvecklats sig, ofta nog går genom flera fondhandlare såsom mellanhänder, och att förty i tvifvelaktiga fall en transaktions beskaffenhet af kommissionsaffär kan tillförlitligen konstateras först genom undersökning hos mer än en fondhandlare. Då man måste förutsätta, att allt emellanåt de samverkande fondhandlarna stå under tillsyn af skilda tillsyningsmän, hvilket gifvetvis i regel måste blifva förhållandet vid transaktioner mellan landsort och hufvudstad, torde ett samarbete mellan tillsyningsmännen alltsomoftast vara af omständigheterna påkalladt.

Den sålunda föreslagna ändrade lydelsen af 11 § har föranlett införandet i 15 § af ett stadgande, angående ordningen för tillämpningen af de straffbestämmelser för brott mot tystnadsplikten, som gifvas i förstnämnda §.

Angående författningsförslagets omfattning eller dess definition af fondpapper har utskottet redan antydt, att densamma skulle kunna synas väl snäf. Till en början vill utskottet sålunda framhålla, att redan nu gällande bestämmelser rörande *emissionsstämpeln* med afseende å obligationer, hvilka bestämmelser återfinnas i förordningen angående stämpelafgiften, sakna nödig effektivitet. Enligt hvad utskottet erfarit, lärer man nämligen i ganska stor utsträckning anse sig kunna undgå stämpelplikten, hufvudsakligen därigenom att lånets skilda delar icke erhålla namn af obligationer utan af reverser, forskrifningar eller dylikt. Sådana forskrifningar förekomma af mycket olika slag, dels sådana som endast till namnet skilja sig från hvad man i dagligt tal menar med obligationer, och hvilka otvifvelaktigt borde draga stämpel, dels sådana som mera närma sig vanliga skuldförbindelser, och hvilka äro af beskaffenhet att det kan vara tvifvelaktigt, huruvida de böra beläggas med stämpel eller ej. Utskottet har sig emellertid bekant, att Kungl. Maj:ts uppmärksamhet är fäst på detta förhållande. För den händelse att ett förtydligande i nu ifrågavarande afseende af gällande bestämmelser angående emissionsstämpeln skulle visa sig vara af behofvet påkalladt, lärer Kungl. Maj:t icke underlåta att i sammanhang med förslag om dylikt förtydligande äfven förelägga Riksdagen förslag till en motsvarande jämkning af de nu till Riksdagens pröfning framlagda bestämmelserna angående öfverlåtelsestämpel. I det outredda skick, hvori frågan om emissionsstämpel å så kallade forskrifningar för det närvarande befinner sig, har utskottet icke ansett sig böra föreslå någon förändring af 1 § i syfte att närmare angifva hvad som bör förstås med uttrycket obligationer.

Vidare har inom utskottet ifrågasatts, huruvida icke öfverlåtelse af lotter i kommanditbolag, grufbolag, rederibolag m. m. borde liksom öfverlåtelse af aktier och banklotter draga öfverlåtelsestämpel. Det torde emellertid med skattskyldighetens utsträckning till öfverlåtelse af kommanditlotter m. m. böra tillsvidare anstå för att tagas under öfvervägande i sammanhang med införande af emissionsstämpel å dylika värdepapper. I hvarje fall lärer ett afgörande af frågan om beskattning af kapitalplacering i dessa papper böra föregås af särskild utredning. Med hänsyn till angelägenheten häraf och då en dylik utredning lämpligen torde böra verkställas af Kungl. Maj:t, synes det utskottet, som om framställning i sådant afseende borde af Riksdagen göras.

I ett annat afseende torde emellertid redan nu en komplettering af 1 § i författningsförslaget böra ske. Teckningsrätten i fråga om aktier och banklotter samt interimisbevis, interimiskvitton och liknande

bevis om verkställd inbetalning i fråga om fondpapper i allmänhet äro som bekant föremål för omsättning likaväl som de redan utfärdade värdepapperen. Att i skatteafseende göra åtskillnad mellan de utfärdade värdepapperen och teckningsrätter, interimskvitton och dylika handlingar förefinnes, synes det utskottet, ingen skälig anledning. Utskottet har därför föreslagit viss ändrad lydelse af sagda § i syfte att med öfverlåtelse af fondpapper likställa öfverlåtelse af interimskvitton och dylika handlingar samt af rätt till teckning af omförmälda slags värdepapper.

Utskottet, som sålunda föreslår en viss utsträckning af öfverlåtelsestämpelns räckvidd, finner sig tillika böra hemställa om jämkning i de föreslagna skattesatserna.

En skatt af nu ifrågavarande natur måste själfallet i viss mån verka hämmande på allmänna rörelsen. Såsom i statsrådsprotokollet angifves, intaga med hvarje dag transaktioner af ifrågavarande slag ett allt betydelsefullare rum i det ekonomiska lifvet. Här af följer ock, att en åtgärd, som verkar såsom hämsko på denna rörelsegren, måste mer eller mindre ofördelaktigt återverka på andra grenar af näringslifvet. Om redan på grund af nu angifna förhållanden synnerlig försiktighet vid bestämmandet af skattens belopp bör iakttagas, manar skattens nyhet och dess natur ännu mer därtill. Skatten är ju af beskaffenhet att icke enbart beröra vissa i sin verksamhet mera kontrollerbara näringsidkare utan jämväl och helt säkert i växande utsträckning den kapitalplacerande liksom ock spekulerande allmänheten. Denna omständighet torde, med afseende å förevarande skatt, kanske mera än eljest komma att bestyrka den ofta uttalade meningen, att försöken att undgå skattskyldigheten till staten står i ett visst förhållande till skattebördans storlek. Och då härtill kommer, att, oafsedt skattebeloppet, ny eller ökad skattskyldighet i allmänhet innebär en lockelse till kringgående af skattebestämmelserna, böra under alla förhållanden skattesatserna i förevarande fall till en början hållas så pass låga, att desamma icke allt för mycket verka hämmande på rörelsen och ej heller fresta till mer eller mindre illojala försök att undgå densamma. Skatten, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle utgå med 1.50 kronor på 1,000 kronor vid direkt öfverlåtelse af aktier och banklotter samt med 1 krona på 1,000 kronor vid direkt öfverlåtelse af obligationer, har emellertid och säkerligen icke utan skäl ansetts alltför hög, särskildt såsom begynnelsebelopp. Det torde äfven få anses bestyrkt af det förhållandet, att i Tyskland enligt där gällande stämpellagstiftning, som i stort sedt fått tjäna till mönster vid upprättandet af ifrågavarande författningsförslag, öfverlåtelsestämpeln utgår med afsevärdt lägre belopp, nämligen då vid öfver-

låtelse mellanhänderna icke uppgått till flera än två till 60 pfennig på 1,000 marks värde vid öfverlåtelse af aktier och till 40 pfennig på 1,000 marks värde vid öfverlåtelse af obligationer. Utskottet har också funnit sig böra föreslå, att skatten bestämmes till 1 krona för 1,000 kronor vid köp och försäljning af aktier och banklotter samt till 50 öre för 1,000 kronor vid köp och försäljning af obligationer. I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag har skatten angifvits för 200 kronors värde eller till 20 öre i förstnämnda fall samt till 10 öre vid köp och försäljning af obligationer.

En dylik reduktion af skattesatserna måste visserligen inverka på beräkningen af inflytande öfverlåtelsestämpelmedel för år 1909. Men då de i statsrådsprotokollet gjorda beräkningar med afseende å skattens ekonomiska resultat synas utskottet mycket försiktiga och då skatten i allt fall icke beräknats ens till 5 procent af den inkomsttitel, därunder skatten förts, eller stämpelmedlen, håller utskottet före, att de af utskottet i afseende å skattesatserna föreslagna ändringar icke behöfva föranleda till reduktion af det under nyssnämnda inkomsttitel uppförda totalbelopp.

Öfriga af utskottet föreslagna ändringar torde icke behöfva någon vidare motivering eller allenast i korthet kunna af utskottet angifvas.

I 12 § af författningsförslaget hafva föreslagits fixa straff såväl i allmänhet för underlåtenhet att fullgöra stämpelplikten som ock särskildt då till grund därför ligger hos den försumlige en medveten oriktig uppgift i afräkningsnota. Mot det i senare fallet bestämda straffet eller böter af femtio gånger det stämpelbelopp, som genom det oriktiga förfarandet undandragits, dock minst femtio kronor, har utskottet icke något att anmärka. Att å andra sidan bestämma ett fixt bötesstraff af tjugu gånger det felande stämpelbeloppet, dock minst tio kronor, då af annan än nu angifven anledning afräkningsnota icke blifvit behörigen stämpelbelagd, synes utskottet mindre lämpligt. Utskottet kan nämligen icke förbise, att, allrahelst under öfverlåtelsestämpelns första tillämpningstid, underlåtenhet i nu ifrågavarande afseende kan bero af så vidt skilda orsaker som än ren okunnighet om skatteplikten eller svårighet att beräkna stämpelskattens belopp i det särskilda fallet, och än afsiktligt undandragande af skattskyldigheten. Utskottet har därför vid underlåtenhet af omförmälda slag föreslagit en straffatitud nämligen böter från och med fem gånger till och med trettio gånger det felande stämpelbeloppet, dock minst 10 kronor.

I 13 § af författningsförslaget stadgas straff bland annat för brott emot vissa i författningen lämnade ordningsföreskrifter. Dock har där- under icke inbegripits försummelse att upprätta afräkningsnota samma dag, som köp- eller bytesaftal afslutas, en föreskrift, som återfinnes i 4 § 1 mom. af förslaget. Då det emellertid för kontrollens skull är af synnerlig vikt, att sagda föreskrift, särskildt af fondhandlare, efter- lefves, har utskottet föreslagit sådan ändrad lydelse af förstnämnda paragraf, att brott mot nämnda stadgande skall anses lika med brott mot öfriga i paragrafen omförmälda ordningsföreskrifter.

Slutligen tillåter sig utskottet framhålla, hurusom en författning af nu angifna lydelse skulle i viss mån komma i strid med af Kungl. Maj:t utfärdade förordningar angående mäklare samt fondmäklare i Stock- holm, men att utskottet tillika erfarit, att detta förhållande icke und- gått Kungl. Maj:ts uppmärksamhet.

På grund af hvad bevillningsutskottet här ofvan anført, hem- ställer utskottet

1) att Riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke kunnat oförändrad bifallas, antaga härvid fogade förslag till förordning angående en särskild stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper, samt

2) att Riksdagen ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, om och i hvad mån omförmälda stämpelafgift jämväl bör utgå vid köp och byte af lotter i kommanditbolag, rederibolag, grufbolag och andra liknande sammanslutningar samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill en sådan utredning kan föranleda.

Stockholm den 11 maj 1908.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Förslag

till

Förordning

angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte af fondpapper.

1 Kap.

Allmänna grunder för stämpelavgiftens utgörande.

1 §.

Vid öfverlåtelse af fondpapper genom köp eller byte skall erläggas en särskild afgift till belopp och i den ordning här nedan sägs.

Med fondpapper förstås i denna förordning aktier i inländska och utländska aktiebolag, lotter i inländska solidariska bankbolag (banklotter) samt obligationer.

Lika med öfverlåtelse af fondpapper anses öfverlåtelse af rätt till teckning af sådana värdepapper eller, där teckning skett, öfverlåtelse af den därpå grundade rätt.

2 §.

När fondpapper öfverlåtes genom köp eller byte, skall afräkningsnota upprättas.

Afslutas dylikt aftal i kommission, d. v. s. handlar kontrahent i aftalet för annans räkning men i eget namn (kommissionär), skall ändock anses såsom en särskild öfverlåtelse ej mindre uppgörelsen mellan kommissionären och den person, för hvars räkning kommissionären handlar (kommittenten), än äfven uppgörelsen mellan kommissionären och tredje man.

3 §.

1. Afräkningsnota, hvarom i 2 § förmäles, skall, där ej nedan annorlunda stadgas, vid köp förses med stämpel till följande belopp, nämligen:

a) vid köp af aktier och banklotter 20 öre, då de öfverlättna aktiernas eller banklotternas sammanlagda värde icke öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 20 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor,

b) vid köp af obligationer 10 öre, då de öfverlättna obligationernas sammanlagda värde ej öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 10 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor,

dock att, där den ene kontrahenten är fondhandlare och aftalet afslutas icke för dennes egen räkning utan i kommission, afräkningsnotan skall förses

c) vid köp af aktier och banklotter med stämpel af 10 öre, då de öfverlättna aktiernas eller banklotternas sammanlagda värde icke öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 10 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor, samt

d) vid köp af obligationer med stämpel af 5 öre, då de öfverlättna obligationernas sammanlagda värde ej öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 5 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor.

Äfvenledes skall, där ej nedan annorlunda stadgas, afräkningsnota vid byte förses med stämpel till följande belopp, nämligen

e) vid byte af aktier och banklotter 10 öre, då det värde, som enligt 4 § 4 mom. skall i afräkningsnotan upptagas, ej öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 10 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor, samt

f) vid byte af obligationer 5 öre, då det värde, som enligt 4 § 4 mom. skall i afräkningsnotan upptagas, ej öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 5 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor.

Med fondhandlare förstås i denna förordning solidariskt bankbolag, bankaktiebolag och fondmäklare äfvensom annan, som drifver sådan rörelse med fondpapper, att han på grund däraf är pliktig föra handelsböcker.

2. Afslutas aftal om köp eller byte af fondpapper i utlandet, och är den ene kontrahenten bosatt i utlandet, utgöres stämpeln med hälften af det belopp, hvarmed afräkningsnotan enligt de i 1 mom. gifna bestämmelser eljest skolat förses, i hvarje fall dock minst 5 öre.

Såsom afslutadt i utlandet anses ock sådant aftal, som kommit till stånd medelst post, telefon eller telegraf mellan ort i Sverige och ort i utlandet.

3. Stämpelpikt äger icke rum i följande fall, nämligen:

a) då bägge kontrahenterna äro fondhandlare och aftalet å hvar-dera sidan afslutas icke för egen räkning utan i kommission;

b) då aktie eller banklott utan mellangift utbytes mot annan eller andra aktier eller banklotter i samma bolag och till enahanda eller lägre belopp;

c) då obligation utan mellangift utbytes mot annan eller andra obligationer af samma utgifvare samt med samma räntefot och till enahanda eller lägre belopp;

d) då vid öfverlåtelse af aktie eller obligation den ene kontrahenten är svenska staten eller svenska statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse, Riksdagens verk eller Sveriges allmänna hypoteksbank, samt slutligen

e) *i fråga om obligation* vid sådan öfverlåtelse, då enligt förordningen angående stämpelafgiften obligationen skall före utlämnandet eller före öfverlåtelsen förses med särskild stämpel.

4. Värdet å de öfverlättna fondpapperen skall vid köp anses motsvara köpeskillingen och må vid byte icke upptagas till lägre belopp än det vid tiden för bytesaftalet i allmänhet gällande.

2 Kap.

Om afräkningsnota.

4 §.

1. Afräkningsnota skall upprättas samma dag, som köp- eller bytesaftal afslutas.

2. Vid *köp* skall afräkningsnota upptaga kontrahenternas (säljarens och köparens eller kommissionärens och kommittentens eller kommissionärens och tredje mans) namn och bostad, ort och dag för köpets afslutande, föremålet för öfverlåtelsen äfvensom den öfverenskomna köpeskillingen.

Skyldigheten att upprätta afräkningsnota åligger, där ej nedan annorlunda sägs, *säljaren*, vare sig denne handlar för egen räkning eller såsom kommissionär.

Är fondhandlare köpare vare sig för egen räkning eller i egen-
skap af kommissionär, och är den andra kontrahenten ej fondhandlare,
skall *köparen* upprätta afräkningsnotan.

Där vid öfverlåtelse af fondpapper någon, utan att själf uppträda
vare sig som säljare eller köpare, förmedlat aftalet mellan kontrahenterna,
åligger det *förmedlaren* att upprätta afräkningsnotan, som därvid skall
upptaga, utom kontrahenternas, jämväl förmedlarens namn.

Då fondhandlare avslutar köpeaftal, icke för egen räkning utan
såsom kommissionär, skall han förse afräkningsnota med påskrift: i
kommission (afräkningsnota i kommission).

Afräkningsnota behöfver icke vara underskrifven.

3. Då *köpeaftal* avslutas mellan kontrahenter, hvilka bägge äro
fondhandlare, skall kontrahent, som köper i kommission; öfver uppgörelsen
mellan fondhandlarna upprätta särskild ostämplad afräkningsnota i
kommission.

4. I fall, där *bytesaftal* avslutas mellan, å ena sidan, kommissionär,
som är fondhandlare, och, å andra sidan, kontrahent, som icke är dylik
kommissionär, upprättas afräkningsnota endast af fondhandlaren. Af-
slutas bytesaftalet genom förmedlare, skall denne upprätta särskild af-
räkningsnota för en hvar af kontrahenterna. Vid bytesaftal i andra än
nu nämnda fall skall hvardera kontrahenten upprätta afräkningsnota.

I afräkningsnota vid bytesaftal upptages värdet allenast å de
fondpapper, som öfverlätas af den kontrahent, hvilken själf har att upp-
rätta notan eller för hvilkens räkning sådant åligger förmedlaren. Är vid
bytesaftal fondhandlare kontrahent, och har aftalet avslutats icke för dennes
egen räkning utan i kommission, skall i afräkningsnotan upptagas värdet å
de fondpapper, som öfverlätas af den andre kontrahenten (kommittent
eller tredje man). Skall vid byte kontrahent utgifva mellanavgift, till-
lägges denna avgift värdet å de fondpapper, samma kontrahent öfverlåter.

Rörande afräkningsnotas innehåll i öfrigt gäller hvad i 2 mom.
sägs med afseende å afräkningsnota vid köp.

5. Afräkningsnota upprättas i två lika lydande exemplar. Då den,
hvilken det åligger att upprätta afräkningsnotan, handlar för egen
räkning eller såsom kommissionär, skall det ena exemplaret af notan
stanna i förvar hos upprättaren och det andra sist å tredje dagen, efter
det aftalet kommit till stånd, afsändas till kontrahenten. Är aftalet åter
slutet genom förmedlare, skall denne inom nämnda tid afsända båda
exemplaren, ett till hvardera kontrahenten.

6. Då fondpapper säljas å exekutiv auktion, anses auktionsför-
rättaren såsom förmedlare.

5 §.

Då fondhandlare utfärdar afräkningsnota, skall notan tagas ur en för ändamålet inrättad bok, hvori blanketterna äro inhäftade och försedda med nummer i fortlöpande följd. *Hvarje blankett skall bestå af talong och afräkningsnota, den senare delad i två lika lydande hälfter. Talong samt afräkningsnotans båda hälfter skola genom perforering vara från hvarandra skilda samt försedda med samma nummer. Kungl. Maj:t fastställer formulär till blanketter.*

Fondhandlare, som vid köp eller byte mottagit ostämplad afräkningsnota i kommission, skall bilägga densamma det hos honom förvarade exemplaret af den utaf honom själf öfver köpet eller bytet utfärdade notan.

Blankettbok med tillhörande exemplar af upprättade afräkningsnotor äfvensom vid köp- eller bytesaftal bekomna afräkningsnotor skola af fondhandlare bevaras i två år.

3 Kap.

Om den, hvilken stämpelplikten åligger, och sättet för dess fullgörande m. m.

6 §.

Den, som enligt 4 § 2 och 4 mom. är pliktig upprätta afräkningsnota, är skyldig att belägga densamma med föreskrifven stämpel.

För utgörandet af föreskrifven stämpel svare likväl i hvarje fall såväl hvardera kontrahenten för sig som ock förmedlare, med den inskränkning att, om köp- eller bytesaftalet afslutats i utlandet, ansvaret ligger endast å här i riket bosatt kontrahent och förmedlare.

7 §.

1. För stämpelbeläggning af afräkningsnota skall användas dubbel beläggningsstämpel (*öfverlåtelsestämpel*). Öfverlåtelsestämplar skola vara att tillgå af följande slag, nämligen å 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 och 75 öre samt 1, 1.20, 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 50, 75, 100, 200 och 500 kronor.

De två exemplaren af afräkningsnotan förses med hvar sin hälft af stämpeln, därvid iakttages, att den med n:o 1 märkta hälften anbringas å det exemplar af notan, som skall förblifva i upprättarens förvar, eller, där afräkningsnotan upprättas af förmedlare, å det exemplar af notan, som öfversändes till öfverlåtaren.

Öfverlåtelsestämpeln fästes å afräkningsnota med hela den limmade sidan och skall, med angifvande af datum, makuleras genom lämplig påteckning, färg eller svartstämpling.

2. När till afräkningsnota erfordras stämpel till större belopp än en stämpel innehåller, må två eller flera stämplat begagnas. Där stämpelbeloppet utfaller i sådant tal, hvarå stämpel ej finnes eller hvartill flera stämplat å mindre värden ej kunna sammanjämkas, skall stämpel å det lägre värde, som är sagda tal närmast, begagnas, *med iakttagande dock af hvad i 3 § 2 mom. stadgas.*

3. Förmedlare, som drifver sådan rörelse med värdepapper, att han på grund däraf är pliktig föra handelsböcker, åligger att å *vederbörande blanketts talong* göra anteckning om beloppet af den stämpel, som blifvit åsatt afräkningsnota, hvars båda exemplar afsändts till kontrahenterna.

4. För stämpel, som af förmedlaren åsatts afräkningsnota, äger denne utbekomma ersättning hos hvilken af kontrahenterna som helst. Stämpel å afräkningsnota, som, efter försäljning af fondpapper å exekutiv auktion, af auktionsförrättaren upprättas, skall gäldas på sätt i 164 § utsökningslagen om kostnad för utmätt egendoms försäljning stadgas.

8 §.

Fullgör ej den, som det jämlikt 4 § 2 och 4 mom. åligger att upprätta och till kontrahent afsända afräkningsnota, denna skyldighet, skall kontrahent, som svarar för stämpelafgiftens utgörande, inom fjorton dagar efter köpets eller bytets afslutande upprätta och till den andra kontrahenten afsända sådan nota, vederbörligen stämpelbelagd. Har kontrahent, som svarar för stämpelafgiftens utgörande, emottagit afräkningsnota, hvilken icke blifvit försedd med föreskrifven stämpel, åligger det honom att inom sagda tid förse notan med felande stämpel.

Där, vid aftal om köp eller byte mellan fondhandlare, den ene, som utfärdat ostämplad afräkningsnota i kommission, icke från kontrahenten mottagit dylik eller ock vederbörligen stämpelbelagd afräkningsnota öfver samma köp eller byte, åligger det den förre att inom nyssnämnda tid förse det hos honom förvarade exemplaret af den utaf

honom utfärdade afräkningsnotan med stämpel till det belopp, som skolat för köpet eller bytet utgå, om kontrahenten icke varit kommissionär.

Då i fall, hvarom i denna § förmäles, stämpelbeläggningen äger rum utan att afräkningsnotans bägge exemplar äro för den, som utför stämpelbeläggningen, tillgängliga, åligger det denne att belägga det för honom tillgängliga exemplaret med den med n:o 1 märkta delen af stämpeln och en afskrift af samma exemplar med den andra delen af samma stämpel; börande denna afskrift omedelbarligen öfversändas till kontrahent.

4 Kap.

Kontrollföreskrifter.

9 §.

Bolag, förening eller enskild person, som, i eller utan samband med annan rörelse eller näring, ämnar drifva handel med fondpapper vare sig för egen räkning eller i kommission, skall därom, innan handel af sådant slag börjas, göra särskild anmälan, om handeln skall idkas i Stockholm, hos öfverståthållarämbetet och eljest hos Konungens befallningshafvande i det län, där rörelsen skall drifvas.

Anmälan om handel med fondpapper, som redan drifves, när denna författning träder i kraft, skall i enahanda ordning ske inom en månad efter nämnda tidpunkt.

Anmälningsskyldighet, hvarom i denna § förmäles, åligger dock icke af handels- och sjöfartsnämnd antagen fondmäklare samt ej heller solidariskt bankbolag eller bankaktiebolag, såvidt angår banks hufvudkontor.

10 §.

Tillsyn öfver efterlefnaden af de i denna förordning gifna föreskrifter tillkommer öfverståthållarämbetet och Konungens befallningshafvande i länen.

Sådan tillsyn utöfvas, hvad angår annan fondhandlare än solidariskt bankbolag och bankaktiebolag, genom särskilda tillsyningsmän, som utses af öfverståthållarämbetet för rörelse, som drifves inom Stockholm, och eljest af Konungens befallningshafvande i vederbörande län. Nämnda tillsyningsmän äga uppbära dels särskildt arfvode, som på förslag af öfverståthållarämbetet eller Konungens befallningshafvande fastställas af Konungen, dels ock vid resor i och för uppdragets fullgörande rese-

kostnads- och traktamentsersättning enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

Beträffande de solidariska bankbolagen och bankaktiebolagen utöfvas tillsynen genom de af öfverståthållarämbetet och Konungens befallningshafvande jämlikt gällande banklagar utsedda allmänna ombud, dock att Konungen vill, där så finnes lämpligt, förordna, att å viss ort, där handel med fondpapper drifves vid banks afdelningskontor, tillsynen äfven öfver sådan rörelse skall utöfvas af tillsyningsman, hvarom ofvan förmäles.

11 §.

Fondhandlare, som står under tillsyn af tillsyningsman, är skyldig att, när helst så påfordras, för tillsyningsmannen förete sina *blankettböcker samt andra handlingar och räkenskaper, såvidt de angå fondhandlarens handel med fondpapper*. Efter därom af allmänna ombudet vid bank gjord tillsägelse åligger bank att till hufvudkontoret för granskning införskaffa bankens vid afdelningskontor förefintliga blankettböcker samt andra handlingar och räkenskaper, såvidt de angå bankens handel med fondpapper å ort, där icke på grund af Konungens förordnande tillsynen öfver dylik rörelse skall utöfvas af tillsyningsman.

Tredskas bank eller annan fondhandlare att fullgöra hvad honom sålunda åligger, äge öfverståthållarämbetet eller Konungens befallningshafvande förelägga den tredskande vite och till sådant vite fälla.

Hvad tillsyningsman vid granskning af fondhandlares handlingar inhämtat, må tillsyningsman yppa allenast i fall då annan tillsyningsman för fullgörande af sin granskningsplikt äskar upplysning om visst angifvet förhållande eller då sådant erfordras för anmälan till åtal för förseelse mot denna förordning eller ock för utredning vid domstol i mål af dylik beskaffenhet.

Yppar tillsyningsman i andra än nu sagda fall hvad sålunda hemligt hållas bör, straffes med böter från och med tjugufem till och med femhundra kronor och vare därjämte skyldig att till fullo godtgöra skada, som af förseelsen kan hafva uppkommit.

5 Kap.

Ansvarsbestämmelser.

12 §.

Den, som enligt 4 eller 8 § är pliktig upprätta afräkningsnota öfver köp eller byte af fondpapper, men underlåter att sådant fullgöra eller att förse upprättad nota med föreskrifven stämpel, böte från och med fem till och med trettio gånger det felande stämpelbeloppet, dock minst tio kronor. Hade afräkningsnotan ej skolat förseas med stämpel, böte tio kronor.

Har någon i afräkningsnota, som af honom upprättats, mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift och därigenom föranledt, att stämpelavgift icke till behörigt belopp blifvit utgjord, böte från och med tjugu till och med femtio gånger det stämpelbelopp, som genom det oriktiga förfarandet undandragits, dock minst femtio kronor.

13 §.

Har någon, som är skyldig förse afräkningsnota med stämpel, försummat att makulera stämpel, hvarmed sådan handling blifvit belagd, vare påföljden böter fem kronor.

Den, som bryter mot de i 4 § 1 eller 5 mom., 5 § eller 7 § 1 eller 3 mom. meddelade ordningsföreskrifter, straffes, där ej i 12 § annan påföljd blifvit för förseelsen utsatt, med böter från och med fem till och med femhundra kronor.

14 §.

Försummas anmälan, som i 9 § föreskrifves, straffes den försumlige med böter från och med fem till och med femhundra kronor.

15 §.

De i 12, 13 och 14 §§ omförmälda förseelser åtalas af allmän åklagare vid allmän domstol.

Åtal för förseelse, som i sista stycket af 11 § omförmäles, anhängiggöres och vid allmän domstol, men må ej af allmän åklagare åtalas, där ej målsägande densamma till åtal angifvit.

Varder kontrahent i aftal om köp eller byte af fondpapper ställd under tilltal för det han icke fullgjort honom åliggande skyldighet att upprätta eller stämpelbelägga afräkningsnota, vare till fredande från ansvar pliktig förete afräkningsnotan, där han icke i annan ordning gitter förete bevisning därom, att han fullgjort hvad honom i berörda afseende ålegat.

16 §.

Böter enligt denna förordning förvandlas vid bristande tillgång efter allmän lag.

17 §.

Af böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfaller hälften åklagaren och hälften kronan. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

6 Kap.

Öfriga bestämmelser.

18 §.

Statskontoret skall genom därtill antagna försäljningsmän låta tillhandahålla allmänheten stämplor af de särskilda slag, som enligt denna författning skola vara att tillgå.

Sådana försäljningsmän utses, för Stockholm af statskontoret, och för hvarje annan stad äfvensom, till erforderligt antal, för landet af Konungens befallningshafvande.

Ett exemplar af denna författning bör tillställas försäljningsman; och åligger det honom att, då upplysning begäres om det stämpelbelopp, som erfordras för en viss afräkningsnota, utan ersättning meddela sådan upplysning.

Den myndighet, som förordnat försäljningsman, äger, när så pröfvas skäligt, entlediga honom. Däröfver må klagan ej föras.

19 §.

Försäljningsman vare skyldig att för sin uppbörd ställa behörigen godkänd borgen eller ock nedsätta obligationer i enlighet med därom gällande föreskrifter; ägande försäljningsman att efter rekvisition hos statskontoret få stämplat sig tillställda inom det belopp, för hvilket säkerhet sålunda blifvit ställd.

För stad förordnad försäljningsman åligger att hafva den till försäljningen afsedda lägenhet för allmänheten tillgänglig hvarje söcken-dag å tid, som bestämmes af den myndighet, hvilken förordnat försäljningsmannen.

20 §.

Då försäljningsman af Konungens befallningshafvande antages eller entledigas, göra Konungens befallningshafvande ofördröjligen där-om anmälan hos statskontoret. Detsamma gälle ock, ifall den säkerhet, som af sådan försäljningsman blifvit ställd, undergått förändring.

21 §.

Beträffande uppbörd och redovisning för öfverlåtelsestämplar skall i tillämpliga delar iakttagas hvad som finnes föreskrifvet i förordningen angående stämpelafgiften, dock att försäljningsman i redovisning för öfverlåtelsestämplar icke äger att såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo mer än en procent af det belopp, för hvilket öfverlåtelsestämplar under året försålts.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1909.

Reservationer:

vid 3 §:

af herrar *Åkerberg, Håkanson, G. Jansson* i Krakerud och *O. A. Ericsson* i Ofvanmyra, som yrkat bifall till Kungl. Maj:ts förslag beträffande skattesatserna och att följaktligen 3 § 1 mom. skulle lyda sålunda:

1. Afräkningsnota, hvarom i 2 § förmäles, skall, där ej nedan annorlunda stadgas, vid köp förses med stämpel till följande belopp, nämligen:

a) vid köp af aktier och banklotter 30 öre, då de öfverlättna aktiernas eller banklotternas sammanlagda värde icke öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 30 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor,

b) vid köp af obligationer 20 öre, då de öfverlättna obligationernas sammanlagda värde ej öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 20 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor,

dock att, där den ene kontrahenten är fondhandlare och aftalet afslutas icke för dennes egen räkning utan i kommission, afräkningsnotan skall förses

c) vid köp af aktier och banklotter med stämpel af 15 öre, då de öfverlättna aktiernas eller banklotternas sammanlagda värde icke öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 15 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor, samt

d) vid köp af obligationer med stämpel af 10 öre, då de öfverlättna obligationernas sammanlagda värde ej öfverstiger 200 kronor, och därutöfver 10 öre för hvarje påbörjad belopp af 200 kronor.

Äfvenledes skall, där ej nedan annorlunda stadgas, afräkningsnota vid byte förses med stämpel till följande belopp, nämligen:

e) vid byte af aktier och banklotter 15 öre, då det värde, som enligt 4 § 4 mom. skall i afräkningsnotan upptagas, ej öfverstiger 200

kronor, och därutöver 15 öre för hvarje påbörjadt belopp af 200 kronor, samt

f) vid byte af obligationer 10 öre, då det värde, som enligt 4 § 4 mom. skall i afräkningsnotan upptagas, ej öfverstiger 200 kronor, och därutöver 10 öre för hvarje påbörjadt belopp af 200 kronor.

Med fondhandlare förstås i denna förordning solidariskt bankbolag, bankaktiebolag och fondmäklare äfvensom annan, som drifver sådan rörelse med fondpapper, att han på grund däraf är pliktig föra handelsböcker.

af herr *Branting*, som ansett, att 3 § 3 mom. a) bort utgå ur förordningen;

vid 10 och 11 §§:

af herrar *Åkerberg*, *Håkanson*, *G. Jansson* i Krakerud och *O. A. Ericsson* i Ofvanmyra, som yrkat, att ifrågavarande §§ skulle hafva följande lydelse:

10 §.

Tillsyn öfver efterlefnaden af de i denna förordning gifna föreskrifter tillkommer öfverståthållarämbetet och Konungens befallningshafvande i länen.

Sådan tillsyn öfver fondhandlare utöfvas genom särskilda tillsyningsmän, som utses af öfverståthållarämbetet för rörelse, som drifves inom Stockholm, och eljest af Konungens befallningshafvande i vederbörande län. Nämnda tillsyningsmän äga uppbära dels särskildt arvode, som på förslag af öfverståthållarämbetet eller Konungens befallningshafvande fastställas af Konungen, dels ock vid resor i och för uppdragets fullgörande resekostnads- och traktamentsersättning enligt tredje klassen i gällande resereglemente.

11 §.

Fondhandlare är skyldig att, när helst så påfordras, för tillsyningsmannen förete sina *blankettböcker samt andra handlingar och räkenskaper, såvidt de angå fondhandlarens handel med fondpapper.*

Tredskas	— — — — —	fälla.
Hvad	— — — — —	beskaffenhet.
Yppar	— — — — —	uppkommit.

Herrar *A. Hammarström*, *Moll* och *Höjer* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit, den förstnämnde i behandlingen och de öfriga i den slutliga behandlingen af detta ärende inom utskottet.
